

Sosyal Karşılaştırma

Ψ

Sosyal Karşılaştırma

- Telefonunuza bir oyun indirdiniz. Hemen oynamaya başladınız ve 750 puan elde ettiniz. Peki sizce başarılısınız?
- Genel Psikoloji sınavından 48 aldınız. Sizce bu sonuç iyi mi kötü mü?
- Sokakta gitar ve keman çalarak arkadaşlarınızla saatte kişi başı 50 tl kazandınız. Sizce müzik performansınız yeterince iyi mi?

Sosyal Karşılaştırma

- Bu tür durumlarda insanlar ne yapar sorusu önemli.
- Kişiler için doğru ve geçerli değerlendirmeler yapmak olumlu, yanlış değerlendirmeler yapmak da olumsuz sonuçlara neden olabilir.
- Dolayısıyla insanlar kendi yetenek ve kanaatlerini değerlendirmek için öncelikle objektif (nesnel) veriler ararlar.

Sosyal Karşılaştırma

- İnsanlar kendileri hakkında değerlendirme yaparken fiziksel ve objektif bir ölçüte sahip olmadığı durumlarda değerlendirmelerini diğer insanların performanslarını ya da kanaatlerini bir ölçüt olarak yapmaya çalışırlar.
- Buna “sosyal karşılaştırma” denir. Sosyal karşılaştırma sonrasında elde ettiğimiz değerlendirme bilgisine ise “sosyal karşılaştırma bilgisi” denir.

Sosyal Karşılaştırma

Bu durum Leon Festinger tarafından “benzerlik hipotezi” olarak adlandırılır.

O halde diğer insanlar bizim için neden önemli? Çünkü etrafımızda gelişen olaylar hakkında neler düşünüp neler yapabileceğimiz konusunda kararlar verirken; aynı zamanda kendi yapabilecek ve yapamayacaklarımız hakkında, yetenek ve başarılarımız hakkında kararlar verirken onlara ihtiyaç duyarız.

Ara Özet

- İnsanlar kanaat ve yeteneklerini değerlendirme konusunda güçlü bir güdüye sahiptir.
- Yanlış ve gerçekdışı değerlendirmeler olumsuz yaşantılara neden olur
- Dolayısıyla insanlar objektif ve gerçekçi değerlendirmeler yapmak isterler
- Bu değerlendirmeler için öncelikle fiziksel ve nesnel olan ölçütler arayarak bu ölçütlerle kendi yetenek ve kanatlarıyla kıyaslayıp sonuca varırlar
- Bu türden objektif verilere ulaşmanın mümkün olmadığı durumlarda ise diğer insanları kendileri için ölçüt olarak kullanırlar. Buna sosyal karşılaştırma denir.
- Bu ölçütü kullanırken kendilerine benzer olanları, teşhis edicilik değeri yüksek olabilecek olan karşılaştırmaları seçerler

Sosyal Karşılaştırma

- Sosyal Karşılaştırma Motivasyonları
- Sadece kanaatler veya yetenekler değerlendirilmiyor.
  - Yaşam koşulları
  - Fiziksel çekicilik
  - Beden görünüşleri
  - Kiloları
  - İş performansları
  - Hastalıkla baş etme becerilerigibi birçok konuda da sosyal karşılaştırmalar yapılıyor.

Sosyal Karşılaştırma

- Sosyal karşılaştırma acaba sadece objektif olarak kendini değerlendirmek amacıyla mı yapılıyor?
- Sosyal karşılaştırma yapmanın altında farklı motivasyonlar da yatıyor. Bunlar:
  - Kendini değerlendirme ihtiyacı
  - Kendini geliştirme ihtiyacı
  - Benliği yüceltme ihtiyacı
  - Başkalarıyla birlikte olma ihtiyacı.